

DIVERSITY

ЕКР (ЕВРОПЕЙСКА КОМПЕТЕНТНОСТНА РАМКА) НА ПОСЛАНИКА НА МНОГО-
ОБРАЗИЕТО И ПРИОБЦАВАНЕТО В ОБРАЗОВАНИЕТО И ГРИЖИТЕ В РАННА
ДЕТСКА ВЪЗРАСТ (ОГРДВ)

ЕКР ПРОФИЛ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIVERSITY+ Governance, Benchmarking and Training tools for Diversity positive ECEC provision
2020-1-IT02-KA201-078997 | With the support of the Erasmus+ program of the European Union

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите и Комисията не носи отговорност за използването на съдържанието в нея информация.

TABLE OF CONTENTS

1 - Увод: значението на насърчаването на равенството и многообразието като част от непрекъснатото професионално развитие на основния персонал в областта на ОГРДВ	4
2 - Описание на продукта и методология: нужди и ползи от прилагането на компетентностна рамка за ролята на Посланик на многообразието, засягаща работещите в системата на ОГРДВ	6
3 - Картографиране на силните страни и подводните камъни при насърчаването на равенството и многообразието като част от непрекъснатото професионално развитие на основния персонал на ОГРДВ	10
3.1 - Европейската перспектива	10
3.2 - SWOT анализ на състоянието на професионализацията на персонала в областта на предучилищното възпитание и подготовка за приобщаване на многообразието в България	12
3.3 - SWOT анализ на състоянието на професионализацията на персонала в областта на ОГРДВ за приобщаване към многообразието в република Чехия	13
3.4 - SWOT анализ на състоянието на професионализацията на персонала в областта на предучилищното възпитание и подготовка за приобщаване към многообразието в Италия	14
3.5 - SWOT анализ на състоянието на професионализацията на персонала в областта на ОГРДВ за приобщаване към многообразието в Словакия	15
3.6 - SWOT анализ на състоянието на професионализацията на персонала в областта на ОГРДВ за приобщаване към многообразието в Нидерландия	16
3.7 - SWOT анализ на състоянието на професионализацията на персонала в областта на ОГРДВ за приобщаване към многообразието във Великобритания	18
4 - ЕКР на Посланика на многообразието в ОГРДВ	19
.....	
■ Анекс 1: Спецификация на лицата за Посланици на многообразието в ОГРДВ	
■ Анекс 2: Пътна карта/диаграма на работния процес, която организациите за ОГРДВ могат да използват за създаване на профил/роля на Посланик на многообразието	
■ Анекс 3. Допълнителни образователни/учебни ресурси	

1. УВОД: ЗНАЧЕНИЕТО ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА РАВЕНСТВОТО И МНОГООБРАЗИЕТО КАТО ЧАСТ ОТ НЕПРЕКЪСНАТОТО ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ НА РАБОТЕЩИТЕ В ОГРДВ И СЪОТВЕТНИЯ ПРИНОС НА ПРОЕКТА "DIVERSITY+"

Ранното детство е идеалната фаза, в която може да се започне да се подчертава значението на ценностите и поведението, свързани с многообразието, равенството и приобщаването. Но какъв е профилът на човек, способен да предаде такъв подход в рамките на ОГРДВ, преодолявайки националните особености (квалификация, опит...) с оглед на конкретното реализиране на Европейското образователно пространство? Различава ли се той/тя от обикновения учител?

Макар че в интернет има множество дефиниции за мениджъри по въпросите на многообразието и лидери по въпросите на приобщаването, прилагането на такава роля в средите на ОГРДВ е нова и неотложна тенденция, подкрепена от последните европейски политически насоки, начертани на равнище ЕС в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст, например чрез Съобщение/ Communication № 66. от 17 февруари 2011 г., в което изрично се разглежда ОГРДВ като съществена основа за успешното учене през целия живот, социалната интеграция и личностното развитие; неотдавнашната препоръка на Комисията/ Commission Recommendation от 20 февруари 2013 г. "Инвестиране в децата, за да се прекъсне порочният кръг на социалното неравенство" (2013/112/ЕС); Стратегията "Европа 2020", в която се посочва, че услугите за деца на възраст от 0 до 3 години играят съществена роля за повишаване на равнището на образование и социалното приобщаване; препоръката относно ключовите компетентности за учене през целия живот, приета през май 2018 г. от Съвета на ЕС...

Рамката на Европейската комисия за качество на образованието и грижите в ранна детска възраст, която стартира през 2019 г., се вписва в тази насока, като предоставя ключови принципи и европейски подход към висококачествените системи за образование и грижи в ранна детска възраст въз основа на добрите практики в държавите - членки на ЕС и най-новите научни изследвания. Той се състои от десет твърдения за качество, които са структурирани

в пет по-широки области на качеството: достъп, персонал, учебна програма, мониторинг и оценка, както и управление и финансиране. Същите области представляват началото на [Diversity+ Charter](#),/Харта, разработена от консорциума на проекта с цел да се определят минималните изисквания, на които трябва да отговарят услугите и институциите за образование и грижи в ранна детска възраст (ОГРДВ), за да могат да приемат различните видове многообразието и да бъдат класифицирани като приобщаващи и положителни за многообразието. Същите услуги бяха предоставени и с интерактивен, дигитален [benchmarking tool](#) / инструмент, предназначен да подпомогне служителите в областта на ОГРДВ, които често не са специализирани в приобщаването на многообразието, да оценят настоящите услуги и най-вече да разберат по нагледен начин конкретните, необходими стъпки, необходими за подобряване на тяхното осигуряване.

Съвременните тенденции за развитие и поддържане на системите за грижи за деца в ранна възраст и образование определят персонала като един от крайъгълните камъни на този процес. Всъщност професионализацията на персонала в областта на ранното детско образование и грижи е пряко свързана с по-доброто качество на услугите и по-добрите резултати в развитието на децата, както и с цялостното им благосъстояние, развитие на личността и самооценка/самочувствие. Условиата за работа и професионалното развитие на персонала се разглеждат като основни компоненти на качеството на ОГРДВ и се състоят от обучение преди започване на работа на професионално, бакалавърско или магистърско ниво и от текущите процеси на професионализация, които се осъществяват, като например обучение по време на работа или инициативи за учене през целия живот, свързани с ОГРДВ.

2. ОПИСАНИЕ НА ПРОДУКТА И МЕТОДОЛОГИЯ: НУЖДИ И ПОЛЗИ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА КОМПЕТЕНТНОСТНА РАМКА ЗА ПРОФИЛА/РОЛЯТА НА ПОСЛАНИК НА МНОГООБРАЗИЕТО, ЗАСЯГАЩА РАБОТЕЩИТЕ В СИСТЕМАТА НА ОГРДВ

Продуктът/документът представлява Европейска квалификационна рамка (ЕКР) и допълнителни ресурси за подпомагане на организациите за ОГРДВ да развият и професионализират профила/ролята на "Посланик на многообразието" с цел повишаване на цялостното качество на европейските структури/центрове за ОГРДВ, като се обърне специално внимание на аспекта на многообразието и приобщаването.

Успешното предоставяне на услуги за ОГРДВ с голямо въздействие се развива най-добре в институции, които разполагат със специален член на персонала, движещ политиката и развитието. И все пак такава позиция рядко съществува, когато става въпрос за приобщаване към многообразието в детските градини и предучилищните заведения, особено що се отнася до широкия поглед към откликване на индивидуалните нужди на децата от различен произход и със специални образователни потребности, включително увреждания, както и към управлението на многообразни групи.

ЕКР е обща европейска референтна рамка, чиято цел е да направи квалификациите по-разбираеми в различните страни и системи. Същността на ЕКР е в нейните осем референтни нива, определени по отношение на резултатите от обучението, т.е. знания, умения и автономност-отговорност. Резултатите от обучението изразяват това, което хората знаят, разбират и могат да правят в края на учебния процес.

Амбицията на проекта *Diversity+* е да създаде и предостави обща референтна рамка за системите за квалификация, обхващаща професионалното образование и обучение, както и да може да включи квалификациите, придобити чрез (признаване на) неформално и самостоятелно учене за широкото развитие на ролята на Посланик на многообразието в предучилищното възпитание и подготовка.

Важно е да се подчертае, че работната сила в областта на ОГРДВ е многобройна и включва всички членове на персонала, които ра-

ботят пряко с деца във всяка регламентирана структура, която осигурява образование и грижи за деца от раждането до задължителната начална училищна възраст. Това включва ръководители и мениджъри, (които невинаги работят пряко с деца), основни практикуващи специалисти и помощници/асистенти (тази роля не съществува във всяка държава), като всички те имат ясни роли и отговорности. В контекста на настоящия документ, като се има предвид и националната квалификация, която се изисква от специалистите по ОГРДВ в националните контексти на партньорите, вниманието е насочено към "основните специалисти", когато се разглежда професионализацията на Посланиците на многообразието в тези структури/заведения.

Основният специалист/професионалист се определя като лице (с педагогическа подготовка), което ръководи практиката за група деца в клас или в стая за игра и работи пряко с децата и техните семейства. Основните практикуващи могат да бъдат наричани педагози, обучители, педагогически кадри, учители в предучилищна възраст, детска градина или ранно детство. В малките заведения основните практикуващи могат да бъдат и директор или ръководител на заведението, като същевременно продължават да работят с децата. Основните специалисти обикновено трябва да отговарят на по-високи квалификационни изисквания от асистентите/помощниците.

Профилът, описан в този документ, се основава на задълбочено проучване, проведено от всички партньори с водещи специалисти по въпросите на равенството и многообразието, практики в областта на ОГРДВ, методисти и ръководители на центрове за ОГРДВ в техните национални контексти (България, република Чехия, Италия, Словакия, Нидерландия, Великобритания) и на европейско равнище, с цел да се определят уменията, обучението и опитът, необходими за такава роля. Успоредно с това беше проведено проучване на ниво ЕС, за да се открият тенденциите, практиките, нуждите и предизвикателствата в професионализацията на персонала на централите за ОГРДВ. Така събраните констатации са представени тук в официален профил на уменията, основан на ниво 5 от Европейската компетентностна рамка. Същият беше съвместно преработен и интегриран в европейска перспектива по време на обща работна среща, организирана в рамките на срещата за Транснационално партньорство, проведена в Лайден (май 12-13, 2022).

Значително вдъхновение беше разкрито в работата на Международната асоциация "Стъпка по стъпка" - партньор по проекта - Diversity+ в работата ѝ по определяне на компетенциите, необходими за подкрепа на многообразието и социалното приобщаване и за работа като професионалист в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст. По-специално, документът "Многообразие и социално приобщаване. Изследване на компетенциите на професионалистите в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст", проучен и разработен от Съвместната работна група на DECET/ISSA по въпросите на професионализма, изясни факта, че "да бъдеш компетентен" твърде често се свежда до "да имаш компетенции" - поредица от отделни умения и части от знания, които се очаква лицата да "притежават", за да изпълняват определена задача.

Тази перспектива, освен специфичните за страната приноси, разработени от партньорите, беше допълнително интегрирана с работата, предложена от проекта "Обучение на учителите за приобщаване - TE4I", при описание на резултатите от обучението на посланика на многообразието. Тригодишната инициатива, проведена от Европейската агенция за развитие на образованието за лица със специални нужди, проучи как всички учители (независимо от предмета, специалността или възрастовия диапазон, на който ще преподават или вида на училището, в което ще работят) да бъдат подготвени да бъдат "приобщаващи". Профилът на приобщаващите учители е опит за реалистичен отговор на споделяната загриженост, изразена от 55 експерти от 25 различни държави, и е възприет като основа за направления за професионално развитие на специалистите на ниво ОГРДВ. В рамките на инициативата Diversity+, профилът послужи като отправна точка, при условие че образователният контекст на настоящата инициатива е Образование и грижи в ранна детска възраст.

По този начин бяха избрани следните основни ценности с оглед систематизиране на основните умения, знания и разбиране, нагласи и ценности, от които се нуждаят основните специалисти в областта на ОГРДВ, желаещи да повишат квалификацията си в посока приобщаване към многообразието:

- Оценяване на многообразието на децата

- Подкрепа за всички деца
- Работа с другите
- Продължаване на личното професионално развитие

По този начин ЕКР представлява синтез на гореспоменатите стъпки и служи като референтен инструмент за сравняване на квалификационните нива на различните национални системи с цел насърчаване на ученето през целия живот и равните възможности в общество, основано на знанието, за изграждане на европейско образователно пространство, което в крайна сметка води до по-устойчиви и приобщаващи европейски общества. Освен това инструментът има за цел да стимулира по-нататъшната интеграция на европейския пазар на труда, като същевременно зачита богатото разнообразие на националните образователни системи.

Също така, както се припомня в Препоръката на Съвета относно ОГРДВ, важно е да се допринесе за повишаване на нивото на професионализация на работната сила в областта на ОГРДВ, а рамката на ЕС за качество препоръчва "да се стремим към педагогически персонал, съставен от висококвалифицирани специалисти, притежаващи пълна професионална квалификация, специализирал в областта на ОГРДВ". Повишените очаквания, свързани с по-високата начална квалификация, първоначално могат да изглеждат като пречка, но съществуват дългосрочни ползи, свързани с по-високо качество на предлагането, по-висок професионален статус и повече възможности за кариерно развитие, които са ефикасен стимул за персонала да се присъедини и да остане на работа в системата на ОГРДВ.

3.3. КАРТОГРАФИРАНЕ НА СИЛНИТЕ СТРАНИ И ПОДВОДНИ КАМЪНИ ПРИ НАСЪРЧАВАНЕТО НА РАВЕНСТВОТО И МНОГООБРАЗИЕТО КАТО ЧАСТ ОТ НЕПРЕКЪСНАТОТО ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ НА ОСНОВНИЯ ПЕРСОНАЛ НА ОГРДВ

Добре обучените и мотивирани специалисти помагат да се гарантира високо качество на образованието и грижите в ранна детска възраст (ОГРДВ) за всички деца и семейства. Европейският съюз (ЕС) насърчава тази визия в продължение на няколко години, но цялостният резултат все още зависи в голяма степен от резултатите на отделните държави-членки и още повече от участниците, които във всеки национален контекст ежедневно насърчават повишаването на квалификацията на основните специалисти. Всъщност подкрепата на ЕС разчита на приемането от министрите на образованието на държавите членки на Препоръката на Съвета относно висококачествени системи за образование и грижи в ранна детска възраст от 22 май 2019 г. В нея се препоръчва на държавите членки да „подкрепят професионализацията на персонала на ОГРДВ, включително на ръководителите“ и се подлага на повече или по-малко интензивни тълкувания и транспонирания.

3.1 - Европейската перспектива

Професионализацията на персонала в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст се отнася до широк спектър от дейности, целящи повишаване на знанията, уменията и нагласите на практиците и специалистите в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст, тъй като те се занимават с грижи за деца, предучилищно образование и преподаване в детска градина до трети клас, както и с услуги за образователна подкрепа, посещения по домовете, както и със свързани дейности като обучение и подкрепа на родителите.

Възможността за превръщане на ОГРДВ в среда, която максимално приобщава към цялото многообразие, придобива все по-голямо значение в по-широката дискусия за качеството на услугите в ранна детска възраст. Всъщност през последните десетилетия темата за

качеството на образованието и грижите в ранна детска възраст се издигна в дневен ред на политиките в Европейския съюз и извън него.

Политиката за ОГРДВ играе ключова роля във визията на Европейската комисия за изграждане на европейско образователно пространство до 2025 г. Вниманието, проявено през последните години на политическо равнище, определя оптимален исторически етап за продължаване на работата, свързана с това, което все още трябва да се направи, за да се подпомогне появата на възможно най-благоприятна екосистема за професионализация на ОГРДВ, замислена като двигател на приобщаването на многообразието в тези институции/условия.

Почти всички европейски държави регламентират минималните нива на квалификация, необходими за придобиване на правоспособност на основен практикуващ. В една трета от европейските образователни системи се изисква базовите специалисти, работещи с група по-малки деца (обикновено на възраст под три години), да имат бакалавърска степен или по-високо ниво на квалификация. Делът на образователните системи, изискващи от основните специалисти да имат бакалавърска степен или по-високо ниво на квалификация в областта на ОГРДВ (или в областта на образованието), е по-висок за работещите с по-големи деца, а три четвърти от образователните системи имат такова изискване.

Държавите членки се стремят към модел на приобщаващо образование, но повечето политики все още са насочени към системите за задължително училищно образование и/или към децата със специфични обучителни трудности. За да се постигне по-цялостен подход в този смисъл, изглежда от решаващо значение процесът да се основава на институционални, регулаторни и организационни фактори, способни да засилят и легитимират колегиалността и съвместната работа на т.нар. общности на практиката. Рефлексивните компетентности, произтичащи от разнообразието от въпроси, с които се занимава персоналят на ОГРДВ, изглеждат наистина функционални за един системен подход към професионализацията на персонала на ОГРДВ. Въпреки това персоналят на ОГРДВ рядко разполага със същите възможности за въвеждане в работата, обучение на работното място и непрекъснато професионално развитие, с каквито разполагат учителите в училище.

3.2 - SWOT анализ на състоянието на професионализацията на персонала в областта на предучилищното възпитание и подготовка за приобщаване на многообразието в България

Силни страни:	Възможности:
<ul style="list-style-type: none"> ■ По-добро разбиране от страна на персонала за значението на приобщаването на многообразието ■ Желание за промяна ■ Наличие на законодателна рамка ■ Добре обучени ресурсни учители и специалисти по подкрепа ■ Сравнително добри традиции в предоставянето на ОГРДВ ■ Съществуващи добри практики и модели 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Сътрудничество със заинтересованите страни ■ Проекти на ЕС ■ Съществуващи добри практики в чужбина ■ Увеличаване на предложенията за обучение
Слаби страни:	Опасности/Рискове:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Разнообразието и приобщаването не са основен стратегически принцип ■ Недостиг на персонал в областта на ОГРДВ ■ Липса на достатъчно ресурсни учители ■ Неадекватно практическо обучение на учителите ■ Липса на надзор ■ Липса на време за обучение ■ Липса на адекватно финансиране - материали и оборудване 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Неустойчивост (непредсказуема ситуация с коронавируса) ■ Икономическа криза ■ Изтичане на мозъци от учители и специалисти ■ Съществуващи предразсъдъци и предубеждения в обществото, негативни изказвания (анти-Рома и др)

3.3 - SWOT анализ на състоянието на професионализацията на персонала в областта на ОГРДВ за приобщаване към многообразието в република Чехия

Силни страни:	Възможности:
<ul style="list-style-type: none"> ■ добра национална рамкова програма за предучилищно образование ■ достатъчно предлагане на качествени курсове и материали за приобщаване към многообразието ■ добре обучени специалисти за работа с деца със специални образователни потребности ■ темата за приобщаване към многообразието е част от дебат в цялото общество ■ силна политическа подкрепа за приобщаването на политическо ниво (министерства, местно ниво) ■ нарастваща финансова подкрепа за приобщаващото образование 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Съществува мрежа от учители, които носят добри практики и могат да ги разпространяват по-нататък. ■ Съществува голяма част от учителите, които желаят да усвоят иновативни образователни методи, които им помагат в работата с децата
Слаби страни:	Опасности/Рискове:
<ul style="list-style-type: none"> ■ няма общоприета дефиниция на професионалните стандарти за учителите ■ обектите за предучилищно образование не си сътрудничат в достатъчна степен с местните участници (НПО, социални служби, неформални педагози), които подкрепят интеграцията на имигрантите/малцинствените групи в обществото ■ учителите не разполагат с компетентности и практическа подготовка за приобщаване на деца със специални образователни потребности ■ Учителите не получават достатъчна езикова подготовка в достатъчна степен за работа с деца с различни майчини езици ■ Липса на ръководства/практически материали за преподаване ■ Качеството на някои курсове за приобщаване към многообразието е ниско ■ липса на възможности за обучение на училищните помощници ■ В класовете има големи групи деца, които не позволяват индивидуален подход към нуждите на децата ■ липса на сътрудничество/партньорство между учителите и родителите 	<ul style="list-style-type: none"> ■ по-голямата част от преподавателския състав има отрицателно отношение към приобщаващото образование и неговите подобласти ■ финансирането на доказани и успешни иновативни проекти/инициативи е краткосрочно и спорадично, което възпрепятства системното прилагане на промените ■ в обществото съществува негативно отношение към приобщаването

3.4 - SWOT анализ на състоянието на професионализацията на персонала в областта на ОГРДВ за приобщаване към многообразието в Италия

Силни страни:	Възможности:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Професионалното развитие на работещите в областта на ОГРДВ има силна традиция на местна подкрепа в Италия ■ Критичното осмисляне, свързано с наблюдение и документиране е основна тенденция, която вдъхновява няколко нови програми ■ Някои региони и общини превърнаха професионализацията на ОГРДВ в свой приоритет, също и благодарение на подкрепата на научните среди 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Националната политика се ръководи от визията, че всички учители имат достъп до възможности за професионално обучение през цялата си кариера по отношение на принципите на приобщаващото образование. ■ Законодателството, отнасящо се до професионалното обучение през цялата кариера, напредва бързо ■ Мрежа от координатори съществува в два региона: Тоскана и Емилия Романя
Слаби страни:	Опасности/Рискове:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Възможностите в секторите на детските градини и предучилищното образование се различават, като в първия случай се разчита повече на общинско или институционално финансиране, докато Министерството на образованието, университетите и научните изследвания осигурява текущо обучение за учителите в предучилищното образование. ■ Всяко училище определя по своя преценка плана си за обучение на работното място, свързан с нуждите от обучение по отношение на приобщаващото образование ■ Системата, въпреки че е замислена да стимулира приобщаващото обучение, все още е съсредоточена главно върху приобщаването на децата с увреждания или със специални образователни потребности ■ В страната не се извършва систематичен мониторинг и оценка на професионалното развитие и не се провеждат изследвания за това как професионалното развитие влияе върху ОГРДВ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ През последното десетилетие се наблюдават все по-големи бюджетни съкращения на национално равнище в инвестициите за образование

3.5 - SWOT анализ на състоянието на професионализацията на персонала в областта на ОГРДВ за приобщаване към многообразието в Словакия

Силни страни:	Възможности:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Установена правна среда, подкрепена от наднационални стратегически и програмни документи ■ промени в реформите в министерствата и създаване на нови системи за подкрепа ■ готовност на заинтересованите страни да развият услуги ■ опитът на организациите с нестопанска цел в пилотирането на услуги за семейства в неравностойно социално положение ■ задължително участие в програмата за образование в детска градина за деца на възраст 5 и повече години 	<ul style="list-style-type: none"> ■ свързване на системите за здравеопазване, социални грижи и образование ■ цялостно подобряване и увеличаване на наличността на социални услуги и интервенции за деца и семейства с деца ■ по-добро използване на информацията и свързване на системите повишаване на ангажираността на доставчиците с развитието на услугата обучение на персонала ■ подкрепа за развитието на новосъздадени услуги ■ финансиране от структурните фондове ■ увеличаване на независимостта и приобщаването на хора от социално слаби среди, ако те имат достъп до услуги за подкрепа в детска възраст
Слаби страни:	Опасности/Рискове:
<ul style="list-style-type: none"> ■ ниска наличност на регионални услуги ■ Липса на информационни кампании и програми за работа с хора ■ нееднакво качество на услугите, предоставяни в Словакия, ■ недостатъчно финансиране ■ недостатъчна устойчивост на проектите след тяхното приключване ■ недостатъчна гъвкавост на системите за подкрепа ■ липса на интервенции и услуги, които оказват отрицателно въздействие върху семействата ■ зависимост на съществуващите програми и проекти, изпълнявани в МРРБ, от финансирането от ЕС ■ слабо развита институционална инфраструктура и липса на квалифицирани специалисти за ОГРДВ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Липса на финансови връзки, които изискват участието на няколко министерства за избрани услуги и отговорни участници ■ устойчивост на промените и приемственост ■ липса на ефективен диалог между участващите партньори ■ липса на професионален персонал ■ липса на интерес от страна на доставчиците да предоставят услуги ■ настоящата пандемична ситуация ■ липса на политическа воля за отпускане на необходимото финансиране за услуги за ранна грижа за семейства в неравностойно социално положение

3.6 - SWOT анализ на състоянието на професионализацията на персонала в областта на ОГРДВ за приобщаване към многообразието в Нидерландия

Силни страни:	Възможности:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Проектът ISOTIS донесе нови идеи и предложения за създаване на по-приобщаваща, межкултурна и справедлива система и практика ■ Landelijke Kwaliteitsmonitor Kinderopvang - LKK (Национален мониторинг на качеството на грижите за деца) събира годишни данни за качеството на ОГРДВ в Нидерландия, като проектът е удължен до 2025 г. Предвижда се засилено внимание към мултикултурните перспективи и практики в системата, както и към общественото въздействие на по-разнообразното и приобщаващо предоставяне на услуги за грижи за деца ■ През 2018 г. Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) (Закон за иновациите в качеството на грижите за деца) въведе служител по педагогическата политика в организацията за ОГРДВ, който да функционира като педагогически наставник 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Публичните дискусии за Черния Пете (Zwarte Pete) и колониалното минало на Нидерландия и движението Black Lives Matter накараха повече хора да осъзнаят проблемите и да бъдат отворени за промяна ■ доставчиците на детски градини и родителите виждат необходимостта да започнат да работят за приобщаване към многообразието от най-ранна възраст, за да изградят социално сближаване и да подготвят младите хора да живеят конструктивно и мирно в едно много разнообразно общество ■ Смесената система за ОГРДВ в Нидерландия създава както предизвикателства, така и възможности. Системата пренасочва организацията, които се управляват от общината, да станат по-ориентирани към клиентите и да поемат инициативи. От друга страна, тя увеличава ефективното достигане до уязвимите общности и общностите в неравностойно положение и предоставянето на висококачествено приобщаващо ОГРДВ. Улесняването на тези организации в рамките на хибридна система може да допринесе за по-справедливо преразпределение на колективното богатство на обществото ■ Наличие на педагогически съветници и служители по педагогическата политика и фактът, че многообразието и приобщаването са в дневния им ред, тъй като тези понятия и концепцията за качество са взаимосвързани, така че някои от тях ще включат тези теми в педагогическата политика на доставчика

Слаби страни:	Опасности/Рискове:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Системата за ОГРДВ е много сложна (хибридна), приватизирана (ръководена от маркетингова философия), скъпа и все още облагодетелства работещите родители ■ В много случаи тези, които имат най-голяма нужда от ОГРДВ, обикновено са изключени ■ Организацията със стопанска и нестопанска цел се конкурират помежду си по отношение на привличането на родители, което се отразява отрицателно на качеството и намалява достъпността ■ Липса на национални рамки за качество, учебна програма и професионализъм в областта на ОГРДВ ■ Служителите в детските градини не са подготвени да работят в много разнообразен контекст ■ Работната сила също така не е подготвена да излезе извън рамките на справянето с многообразието и да се справи с много трудни ситуации, свързани с дискриминация, предразсъдъци и изключване въз основа на език, етническа принадлежност, религия, културен произход и имиграционен статут ■ Освен отделни инициативи на няколко организации, липсва системно осмисляне и обучение по въпросите на мултикултурализма ■ Общият фокус в класната среда е върху едноезичието, главно от гледна точка на това, че децата, идващи от различни среди, учат нидерландски и се интегрират, въпреки че има центрове за ОГРДВ, които ценят многоезичието (в смисъл, че признават майчиния език на децата) ■ Настоящата национална учебна програма не включва насоки по отношение на приемането и признаването на майчиния език в класните стаи 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Службите за ОГРДВ имат право да избират какво ще правят и прилагат и какъв вид професионално развитие ще организират. ■ Социалното приобщаване не е изрична тема нито в профилите на професионалното обучение, нито в рамките на компетентностите ■ Определенията за социално приобщаване от последните теоретични публикации (все още) не са включени в програмите за професионално обучение и практиката на ОГРДВ ■ Като цяло нидерландската култура е известна като толерантна, но тя носи разбирането за "цветна слепота". Разбирането за цветна слепота обаче понякога пречи на по-задълбоченото признаване на тези групи, за да бъдат те напълно включени и да се отговори ефективно на техните нужди и потребности ■ Сегрегацията на ниво квартал, включително в големите свръхразнообразни градове, представлява заплаха за социалното приобщаване и сближаване. Тъй като семействата и децата ползват предимно услугите, които са на разположение в квартала, това създава непропорционален състав в ОГРДВ централите

3.7 - SWOT analysis on the state of ECEC staff professionalisation for diversity inclusion in UK

Силни страни:	Възможности:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Политиките показват правен ангажимент за приобщаване на равенството и многообразието ■ Въпросите, свързани с пола (малцинствата), са все по-разбрани, приети и придобиват все по-голямо значение за основните образователни политики ■ На работните места съществуват мерки за подкрепа на персонала ■ Институциите вече включват многообразието/приобщаването в своите политики и уебсайтове 	<ul style="list-style-type: none"> ■ В съответствие с повечето европейски страни въпросите на равенството и разнообразието вече са основен акцент в образователната система на Обединеното кралство (има какво да се подобри). ■ ОГРДВ е много по-фокусирано върху детето, а не върху учебната програма: по-лесно е да се правят промени/приспособления в предлагането ■ Специалистите в областта на ОГРДВ по-лесно работят заедно със семействата: родителите са по-ангажирани с ранното образование на своите деца
Слаби страни:	Опасности/Рискове:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Липса на дългосрочна политическа стратегия за ОГРДВ (по-специално в Англия) ■ Ниско заплащане ■ Липса на финансиране за ресурсите на ОГРДВ ■ Недостиг на персонал и стратегии за набиране на персонал ■ Липса на "посланик на многообразието" като специалист, който да повишава осведомеността ■ Повечето обучения по равенство и многообразие не се провеждат лице в лице, а онлайн (което не е толкова ефективно) ■ Родителите могат да имат различно отношение към възпитанието на децата си ■ Ниски очаквания за това какво могат да правят и разбират малките деца 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Различия в заплащането и условията ■ Невъзможност за постигане на пълна интеграция на образованието и грижите ■ Секторът е недостатъчно финансиран ■ Секторът страда от неравнопоставеност между половете - твърде малко заети мъже

4. ЕКР НА ПОСЛАНИКА НА МНОГООБРАЗИЕТО В ОГРДВ

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
Зачитане на многообразието на децата и семействата	Характеристики и ценности на многообразието в приобщаваща среда за образование и грижи в ранна детска възраст	От Посланика на многообразието се очаква да наблюдава, уведомява и координира насърчаването на принципите на многообразието и приобщаването в ОГРДВ.	Да познават и разбират теоретичните и практическите концепции и принципи, залегнали в основата на приобщаващото образование в ранна детска възраст на национално и европейско равнище.	може да деконструира историческите, икономическите, културните и социалните измерения на влиянието върху приобщаването в ОГРДВ, за да предприеме адекватни действия за повлияване на настоящите ситуации и контексти на приобщаване	Оценяват, че приобщаването на многообразието в ОГРДВ се основава на вярата в равенството (справедливостта), равнопоставеността (равните резултати), правата на детето и човека и демокрацията за всички деца.

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
		От посланика на многообразието се очаква да разбира различните аспекти на приобщаването на средата и впоследствие да насърчава конкретни действия за осигуряване на приобщаваща среда за всички деца в ОГРДВ.	Познаване на политиките за ОГРДВ, които регулират националната система за ОГРДВ, и как те влияят върху приобщаването на децата и семействата към многообразието. Споделя силните и слабите страни на системата за ОГРДВ и помага на други практикуващи да ги разберат.	Активно размишлява върху собствените си убеждения и нагласи, социалната, учебната, политическата и физическата среда в детската градина и подкрепя другите си колеги да го правят. Предвиждане на въздействието, което всичко това може да окаже по отношение на приобщаването на децата и семействата към многообразието. Знае как да мобилизира колегите си за създаване на промяна. Предлага и допринася за преразглеждането и актуализирането на политическите документи на центъра в сътрудничество с родителските комитети и колегите.	Интегриране на стратегии за справяне, които подготвят специалистите и асистентите в областта на ОГРДВ да се противопоставят на неприобщаващи нагласи, убеждения, действия и сегрегирани ситуации в центъра/помещението за ОГРДВ.

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
	Характеристики и ценности на многообразието в приобщаваща среда за образование и грижи в ранна детска възраст	От Посланика на многообразието се очаква да развие културата на ОГРДВ, предавайки уважителна терминология, подходи и нагласи в средите на ОГРДВ.	Обяснява езика на приобщаването, мултикултурализма и разнообразието и последиците от избягването на етикетирането и използването на подходяща, непредубедена терминология за описване и категоризиране на децата и семействата.	Изтъква не на значението на уважението в социалните отношения и използването на деликатен език с всички деца, семейства и заинтересовани страни в областта на ОГРДВ.	да доказва, че приобщаващото многообразие в образованието в ранна детска възраст е свързано с обществени, културни и политически реформи Подчертава, че използването на езици, които не са стереотипни и не съдържат осъждане, не подлежи на обсъждане
		От посланика на многообразието се очаква да контролира цялостното и многостранно прилагане на приобщаването на многообразието в средите на ОГРДВ.	Признаване на многообразието на приобщаващото ОГРДВ като достъпно (универсален достъп до услугите на ОГРДВ), с участие (справедливост и равнопоставеност на учебния опит) и постижения (качество и резултати) на всички деца.	Показва, че общата и повърхностна концепция за достъпност на ОГРДВ не е достатъчна: многообразието, включващо участието в ОГРДВ, означава, че всички деца се чувстват добре дошли и участват в учебни дейности, които са значими за тяхното развитие.	да обясни, че многообразието на приобщаващото образование в ранна детска възраст и качеството на ОГРДВ не могат да се разглеждат като отделни въпроси и оказват въздействие върху всички деца и семейства, като изпрати послание, че няма качество без равенство в ОГРДВ

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
	Гледната точка на практикуващия в областта на ОГРДВ за различните перспективи на децата	От посланика на многообразието се очаква да координира идентифицирането на нуждите на различните деца, без да им поставя етикети, така че центърът да действа по начин, който да ги удовлетвори.	Разграничаване на съществена информация за различията сред децата (произтичащи от нуждите от подкрепа, културата, езика, социално-икономическия произход и др.)	Определяне на най-подходящите начини за реагиране на многообразието сред децата, семействата и ситуациите в средите на ОГРДВ Откриване на факторите, предсказващи специфични предизвикателства в обучението на децата, както и в адаптацията, изграждането на социални контакти и др.	Да защитава тезата, че всички хора и деца са различни и че категоризирането и поставянето на етикети на децата и техните семейства може да има отрицателно въздействие върху възможности за учене.
		От посланика на многообразието се очаква да следи дали гледната точка на всички деца се взема предвид по всички съществени въпроси, които оказват влияние върху тяхното развитие, учене и благосъстояние.	Да обясни, че гледната точка на децата може да се използва като ресурс за улесняване на разбирането на разнообразието за тях самите и за техните връстници.	Доказване, че разнообразието сред децата в ОГРДВ може да послужи като ресурс за преподаване Демонстрирайте, че в този смисъл е от ключово значение да се научим как да се учим от различията	Подкрепа за това, че гласовете на всички деца трябва да бъдат изслушвани и оценявани в атмосфера на равнопоставеност, приветливост и толерантност.

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
Подкрепа на всички деца	Гледната точка на практикуващия в областта на ОГРДВ за различните перспективи на децата	От посланика на многообразието се очаква да цени, признава и контролира зачитането на всички аспекти на идентичността на детето, така че учебната програма и педагогическата визия на ОГРДВ да насърчават подхода към цялото дете.	Разбиране, че децата действат, държат се и учат по различни начини и че тази сложност може да се използва за подпомагане на собственото им обучение и това на връстниците им.	Обръщане на внимание на многообразието и културната чувствителност при разработването и прилагането на учебните програми.	Оценява, че съдържанието, материалите, пространството и стратегиите за учене и/или преподаване оказват ключово влияние върху самочувствието на децата, а оттам и върху резултатите от обучението и цялостното им развитие.
		От посланика на многообразието се очаква да управлява адаптирането на стратегиите за приобщаване към многообразието в средите за ОГРДВ в съответствие със спецификата на системата и класните стаи.	Осъзнаване, че системата за ОГРДВ и ситуацията в учебната среда непрекъснато се променят и че многообразието не може да се разглежда като статично понятие.	Да допринесе за изграждането на динамични и перспективни центрове за ОГРДВ като приобщаващи учебни общности, които уважават, насърчават и отбелязват постиженията на всички деца.	да се припомни, че многообразието на децата трябва да бъде уважавано, ценено и разбираемо като развиващ се ресурс, който подобрява възможностите за учене и добавя стойност към непрекъснато променящите се системи за ОГРДВ, местните общности, семействата и обществата

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
	Насърчаване на практическото, социалното и емоционалното обучение на всички деца	От посланика на многообразието се очаква да развие демократична среда в ОГРДВ, която насърчава и овластява семействата и родителите да допринасят редовно за вземането на решения, подобряването на качеството на ОГРДВ и учебната програма за приобщаване на многообразието.	Познаване на ползите от съвместната работа с родителите, семействата и общностите на децата.	Да бъде ефективен вербален и невербален комуникатор, който може да отговори на разнообразните комуникационни нужди на децата, родителите и другите специалисти в областта на ОГРДВ, като осъзнава въздействието на своите ценности и нагласи върху децата и техните семейства. Да работи с децата и техните семейства за персонализиране на обучението, поставяне на цели Подпомагане на родителските умения	да оценява родителите и семействата като основен ресурс за обучението на децата

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
		<p>От посланика на многообразието се очаква да контролира дали се отдава еднакво значение на познавателното, педагогическото, интелектуалното и социално-емоционалното обучение и развитие на децата.</p>	<p>да разбере как различните среди могат да подпомогнат цялостното развитие на детето Способност да изброи моделите и пътищата на детското развитие, особено по отношение на социалното, емоционалното, когнитивното и физическото развитие и комуникативните умения</p>	<p>Подпомагане на развитието на комуникационните умения на децата Прилагане на подходи за управление на позитивното поведение, които подпомагат социалното развитие на децата и техните взаимодействия Развиване на самостоятелни деца, наблюдение и документиране на напредъка Да гарантира, че учителите използват разнообразни подходи, за да отговорят на нуждите на всички деца, като адаптират учебната среда в този смисъл и разпознават необходимостта от приобщаване на други специалисти</p>	<p>Оценка на това: развиването на автономност и самоопределяне у всички учащи е от съществено значение практическото, социалното и емоционалното обучение са еднакво важни за всички деца ученето е предимно социална дейност</p>

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
		От посланика на многообразието се очаква да гарантира, че за всички деца се поставят високи очаквания и че моделите на учене и подходите дават възможност на всички деца за пълноценно участие.	Описва различни теоретични модели на учене и подходи към ученето, които децата могат да използват. Добро познаване на учебната програма на детското заведение, значението на играта и ранното детско развитие, за да подкрепят отделни деца и групи.	Разработване и организиране на различен педагогически опит и дейности в областта на ОГРДВ Улесняване на учебните ситуации, в които децата могат да „поемат рискове“ и дори да се провалят в безопасна, уважителна и неосъдителна среда Улесняване на подходите за учене в сътрудничество Оценяване и развиване на умения за учене от ранна възраст	Отстоява това: всички деца трябва да бъдат активни участници в процеса на учене и оценяване, в който участват трябва да се вярва на потенциала за учене на всяко дете, да се открива и стимулира Очакванията на специалистите по ОГРДВ са ключов фактор за успеха на децата и следователно високите очаквания към всички деца са от решаващо значение
	Ефективни подходи за преподаване в хетерогенни групи	От посланика на многообразието се очаква да координира подходи за приобщаване към многообразието и отговорно управление на класа.	Възпроизвеждане на позитивно поведение и приобщаващи подходи за управление на класа, насърчаване на участието и приемане на разнообразието.	Да прилага умения за ръководство на класа, които включват систематични подходи за позитивно и приобщаващо управление на класа. Да работят с отделни деца, както и с хетерогенни групи	Да отсъди, че ефективните учители са учители на всички деца, като по този начин поемат отговорността за улесняване на равния достъп до услуги за ранно детско образование на всички деца.

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
	Ефективни подходи за преподаване в хетерогенни групи	От посланика по въпросите на многообразието се очаква да направи преглед на адекватността на физическите и социалните компоненти в средата за ОГРДВ (класни стаи и т.н.), така че да се гарантира приобщаването на всички деца в многообразието.	Описва ключовите физически и социални компоненти на класната стая, така че тя да подпомага приобщаващото обучение. Наблюдавайте и разпознавайте учебния контекст по цялостен начин, като не ограничавате инициативата до нуждите на отделните деца, а се интересувате от нуждите на групата	Улесняване на съвместното учене, при което децата си помагат по различни начини в рамките на гъвкави групи за учене. Използване на редица методи, инструменти и подходи на преподаване по систематичен начин, включително използване на ИКТ и адаптивни технологии в подкрепа на гъвкавото и дистанционното обучение. Използване на индивидуални подходи за ОГРДВ, които се основават на доказателства и опит. Предоставяне на ясна обратна връзка на децата	Да оценява, че учебният процес е ефективен за всички деца, при условие че е достатъчно всеобхватен и гъвкав, за да отговаря на нуждите на всички деца.

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
		От посланика на многообразието се очаква да упражнява значението на социалните компетентности и ученето през целия живот за приобщаване на многообразието в центровете за ОГРДВ.	Признаване на развитието на основни умения - по-специално ключови социални компетентности - заедно със свързаните с тях подходи за преподаване и оценяване, насочени към преодоляване на различни пречки пред ученето.	Участие в съвместно решаване на проблеми с децата чрез игра Да използват редица умения за вербална и невербална комуникация, за да улеснят ученето Използвайте формиращо и обобщаващо оценяване, което идентифицира силните страни на децата, подпомага ученето и не поставя етикети или не води до негативни последици за децата	да предвиди, че в някои случаи специфичните трудности при ученето изискват реакция, основана на адаптиране на учебната програма и подходите на преподаване Да прецени, че ученето е процес и целта на всички деца е да развият пълния си потенциал, включително знания, умения и нагласи.
		От посланика на многообразието се очаква да контролира ефективността на предоставянето на ОГРДВ като функционално за автономията на всички деца.	Очертаване на персонализирани подходи за учене и съдържание на учебната програма, за да се подкрепи самостоятелността на всички деца в обучението им	Използване на учебната програма като инструмент за приобщаване към многообразието, който подкрепя универсалния достъп на децата до обучение. Диференциране на методите, съдържанието и резултатите от обучението в ОГРДВ	Да твърди, че способностите на децата не са фиксирани; всички деца имат способността да учат и да развият своята самостоятелност

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
Работа с другите	Работа с родители и семейства на деца	От посланика на многообразието се очаква да координира процес на разработване, прилагане и мониторинг с участието на родители, семейства и персонал, които да работят заедно по този аспект, както при учебната програма за ОГРДВ.	Отнасяне на разнообразието към приобщаващото образование в ранна детска възраст със съвместен и творчески подход на работа, включващ родители и семейства.	Ефективно ангажиране на родителите и семействата в подкрепа на обучението на техните деца	Популяризиране на добавената стойност на съвместната работа с родителите и семействата на всички деца.
		От посланика на многообразието се очаква да се справя с нарастващите предизвикателства, които увеличават многообразието сред децата и семействата създава в ежедневието практика, и гъвкаво да реагира на тази сложност с положителни междуличностни умения.	Да припомни значението на положителните междуличностни умения и влиянието на междуличностните отношения върху постигането на учебните цели на децата.	Да общуват ефективно с родители и членове на семейството с различен културен, етнически, езиков, социално-икономически произход, индивидуалност и ниво на способности. Използване на артефакти, истории и други ресурси от общността	зачитане на културния и социалния произход и перспективите на родителите, семействата и общностите Оценяват ефективната комуникация и сътрудничество с родителите и семействата като отговорност на учителя

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
	Работа с други специалисти и заинтересовани страни в областта на ОГРДВ	От посланика на многообразието се очаква да координира работата на секторните експерти, така че да се увеличи приобщаването на класните стаи.	Определяне на многоагенционни модели на работа, при които специалистите по предучилищно възпитание и подготовка си сътрудничат в приобщаващи класни стаи с други експерти, методолози и служители от различни дисциплини.	Прилагане на умения за ръководене и управление на класната стая, които улесняват ефективната работа с различни агенции. Съвместно преподаване и работа в гъвкави преподавателски екипи Да използват редица умения за вербална и невербална комуникация, за да улеснят съвместната работа с други специалисти в областта на ОГРДВ	Оценяване на ползите от съвместната работа между учители и специалисти в областта на ОГРДВ

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
		От посланика на многообразието се очаква да управлява приноса на съответните външни системи за подкрепа с оглед увеличаване на приобщаването на многообразието в институцията.	Определяне на наличните системи за подкрепа и структури за допълнителна помощ, съдействие и съвети (напр. здравни работници, социални работници, екипи за подкрепа на семейството и др.) Разпознайте властовите отношения, които съществуват между различните заинтересовани страни и които трябва да бъдат признати и ефективно преодолени	Изграждане на класна общност, която е част от по-широката общност на ОГРДВ на национално и европейско равнище. Допринасяйте за процесите на оценка, преглед и развитие на цялата среда в посока на приобщаване на многообразието, така че заинтересованите страни да имат ясно и споделено разбиране за своята роля и отговорности и да знаят, че от тях се очаква да си сътрудничат с партньорски организации	Да докаже, че съвместната работа в екип с участието на съответните застъпнически групи и заинтересовани страни подпомага професионалното развитие на ОГРДВ.

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
Личностно професионално развитие	Рефлексивни професионалисти в областта на ОГРДВ	От посланика на многообразието се очаква да контролира концепцията на средата за образованието в ранна детска възраст като учебна дейност, при която практикуващите и другият персонал поемат отговорност за своето учене през целия живот.	Описание на личните метакогнитивни умения, уменията за учене, включително подходи за професионално лидерство и наставничество	Да допринесе за развитието на центъра/училището за ОГРДВ като постоянна учебна общност. Да предоставяте насоки и подкрепа, включително наставничество, на асистентите в ОГРДВ или на друг персонал	Подкрепа за групови и индивидуални размисли за практиката
		От посланика на многообразието се очаква да координира рефлексивната практика в рамките на институцията/организацията и извън нея.	Определяне на характеристиките на рефлексивния практик в областта на ОГРДВ и как може да се развие личната рефлексия върху и в дейността.	Ефективно приобщаване на другите в осмислянето на преподаването и ученето	Да разбира, че рефлексивната практика улеснява основните специалисти в областта на ОГРДВ да работят ефективно с родителите, както и в екип с учители, методисти и други специалисти, работещи във и извън центъра/училището за ОГРДВ

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
		От посланика на многообразието се очаква непрекъснато да наблюдава работата на специалиста по ОГРДВ, да оказва подкрепа и да предлага стратегии за последващи действия.	Изброяване на методи и стратегии за самостоятелно и групово осмисляне на собственото представяне	Систематично оценяване/рефлексия върху собственото представяне Разработване на лични стратегии за решаване на проблеми Чрез саморефлексия да демонстрира подобрения в практиката	Подкрепа на значението на практиката, основана на доказателства, за насочване на работата на специалистите по ОГРДВ Да оценяват, че ОГРДВ е дейност за решаване на проблеми, която изисква непрекъснато и систематично планиране, оценка, размисъл и след това модифицирани действия

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
	Първоначално и продължаващо обучение като основа за продължаващо професионално обучение и развитие на специалистите в областта на ОГРДВ	От посланика на многообразието се очаква да управлява цялостното развитие на обкръжението за приобщаване към многообразието.	Разпознават образователното право и правния контекст, в който работят, както и своите отговорности и задължения към учащите, техните семейства, колегите и учителската професия в този правен контекст и цялостната екосистема на ОГРДВ.	Принос към процесите на обучение и развитие на цялата общност на ОГРДВ	Защитава това: Практикуващите в областта на ОГРДВ носят отговорност за собственото си непрекъснато професионално развитие развитие първоначалното образование е първата стъпка в професионалното обучение през целия живот на практикуващите образованието в ранна детска възраст е дейност, свързана с учене; отвореността към усвояване на нови умения и активното искане на информация и съвети е нещо добро, а не слабост

Ценности	Обучителна единица	Обучителни резултати	Знание	Умения	Нагласи
		От посланика по въпросите на многообразието се очаква да възприема и координира програми, подходи и теории за КДП, отговарящи на многостранната съвременна реалност.	Изброяване на възможностите, способностите, инструментите и маршрутите за по-нататъшно обучение на работното място, за да могат практиците и персоналът да развият знания и умения за подобряване на практиките за приобщаване към многообразието в среда на ОГРДВ, напр. тези, предлагани от Европейската комисия, особено в рамките на Erasmus+	Прилагане на гъвкави стратегии за преподаване, които насърчават иновациите и личното обучение. да прилагате стратегии за управление на времето, които позволяват да се използват възможностите за развитие на работното място Да бъдат отворени и активни в използването на колеги и други професионалисти като източници на обучение и вдъхновение Прилагайте подхода на Маршал за емпатично общуване, междусекторния феминизъм, както и подхода на Ф. Канфора за невротипичност при приобщаване към многообразието	Оценка на това: един специалист не може да бъде експерт по всички въпроси, свързани с приобщаващото образование. Основните познания за тези, които започват работа в областта на приобщаващото образование, са от решаващо значение, но непрекъснатото обучение е от съществено значение промяната и развитието са постоянни в приобщаващото образование и основните практикуващи се нуждаят от умения да управляват и да отговарят на променящите се нужди и изисквания през цялата си кариера

АНЕКС 1: СПЕЦИФИКАЦИЯ НА ЛИЦАТА/ЛИЧНОСТНА СПЕЦИФИКАЦИЯ ЗА ПОСЛАНИЦИ НА МНОГООБРАЗИЕТО В ОГРДВ

КОЙ

Посланикът на Diversity+ на образованието и грижите за деца в ранна възраст е професионалист с отворено съзнание, способен да ръководи трансформацията в областта на образованието и грижите за деца в ранна възраст към положителен подход към свръхмногообразието на децата и семействата. Те са екипни играчи, които се отнасят към съпротивата срещу приобщаването със съпричастност, устойчивост и иновативност. Те трябва да могат да си сътрудничат със заинтересованите страни, включително деца, колеги, ръководители, семейства и по-широката общност, по начин, който не ги осъжда.

КАКВО

Посланикът на Diversity+ на образованието и грижите за деца в ранна възраст се очаква:

- да наблюдава, уведомява и координира насърчаването на принципите на многообразието и приобщаването в средата на ОГРДВ.
- да разбира различните аспекти на приобщаването на средата и впоследствие да насърчават конкретни действия за осигуряване на приобщаваща среда на ОГРДВ за всички деца
- да насърчавасъществуващото многообразие, като координират насърчаването на различията на децата като ресурс и предимство в средата за ОГРДВ
- да развива култура на ОГРДВ, предаваща уважителна терминология, подходи и нагласи в средите за ОГРДВ
- да контролира цялостното и многостранно прилагане на приобщаването на многообразието в средите на ОГРДВ
- да координира идентифицирането на различните нужди на децата, без да им поставят етикети, за да може центърът да действа по начин, който да ги задоволи.
- да следи дали гледните точки на всички деца се вземат предвид по всички съществени въпроси, които оказват влияние върху тяхното развитие, учене и благосъстояние
- да цени, признава и контролира зачитането на всички аспекти на идентичността на детето, така че учебната програма за ОГРДВ и

педагогическата визия на центъра да насърчават подхода към цялото дете

- да управлява адаптирането на стратегиите за приобщаване към многообразието в средите на ОГРДВ в съответствие със спецификата на системата и класните стаи
- да развива демократична среда за ОГРДВ, която насърчава и овластява семействата и родителите да допринасят редовно за вземането на решения, подобряването на качеството на ОГРДВ и учебните програми за приобщаване на многообразието
- да контролира дали се отдава еднакво значение на познавателното, педагогическото, интелектуалното и социално-емоционалното обучение и развитие на децата
- да гарантира, че за всички деца се поставят високи очаквания и че моделите на обучение и подходите дават възможност на всички деца за пълноценно участие
- да координира подходи за приобщаване към многообразието и отговорно управление на класа
- да преглежда адекватността на физическите и социалните компоненти в средата за ОГРДВ (класни стаи и др.), така че институциите да осигуряват приобщаване на всички деца към многообразието
- да упражнява значението на социалните умения и ученето през целия живот за приобщаването към многообразието в центровете за ОГРДВ
- да контролира ефективността на предоставянето на ОГРДВ като функционална за автономността на всички деца
- да координира процес на разработване, прилагане и наблюдение с участието на родителите, семействата и персонала, както при учебната програма за ОГРДВ, които работят заедно в този аспект
- да се справя с нарастващите предизвикателства, които увеличаващото се разнообразие сред децата и семействата създава в ежедневието практика, и да реагира гъвкаво на тази сложност с положителни междуличностни умения.
- да координира работата на секторните експерти, така че да се увеличи приобщаването в класните стаи
- да контролира работата на мултидисциплинарни групи от експерти, за да увеличи приобщаването на класовете
- да управлява приноса на съответните външни системи за под-

крепа с оглед увеличаване на приобщаването на разнообразието в учебното заведение

- да контролира концепцията на средата за образованието в ранна детска възраст като учебна дейност, при която специалистите и другият персонал поемат отговорност за своето учене през целия живот
- да координира рефлексивната практика на центъра за ранно детско образование и грижи в рамките на институцията/организацията и извън нея
- да наблюдава непрекъснато работата на специалиста по ОГРДВ, да предоставя подкрепа и предлага стратегии за последващи действия
- да управлява цялостното развитие на средата за приобщаване към многообразието
- да приема и координира програми, подходи и теории за повишаване на квалификацията, отговарящи на многостранната съвременна действителност

ЗАЩО

Посланикът на Diversity+ на образованието и грижите за деца в ранна възраст цени и насърчава:

- обогатяващото многообразие на децата и семействата
- значението на подкрепата за всички деца и семейства в светлината на приобщаването
- пътя към равенството
- работата в екип и съвместно решаване на проблеми
- взаимоотношения без осъждане с основните заинтересовани страни (колеги, деца, семейства...)
- възможностите за непрекъснато професионално развитие

АНЕКС 2: ПЪТНА КАРТА/ДИАГРАМА НА РАБОТНИЯ ПРОЦЕС, КОЯТО ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА ОГРДВ МОГАТ ДА ИЗПОЛЗВАТ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА РОЛЯ НА ПОСЛАНИК НА МНОГООБРАЗИЕТО

Четири стъпки за определяне ролята на Посланик на многообразието:

1. Организациите, които желаят да изпълняват тази роля, ще трябва да са в крак с различните разпоредби, които трябва да спазват, за да считат услугите си за "положителни по отношение на многообразието", така че да създадат управленски подходи за приобщаване на многообразието, които да се сравняват с надеждни изисквания за качество, подходи и най-добри практики от цяла Европа. Конкретно, предвидената институционална промяна включва политиката в областта на човешките ресурси и обучението на персонала, разработване на дейности, предлагани съоръжения и решения за подкрепа на децата, насочени към пълноценно и висококачествено приобщаване на най-малките, без предубеждения и стереотипи.

Полезни свободни обучителни ресурси: [Diversity+ Харта и Електронна книга с вдъхновяващи практики](#)

2. Далновидните и приобщаващи организации в областта на ОГРДВ ще оценят как множеството идентичности (" многообразието") се вписва в техните услуги, за да разработят подходи, които са напълно приобщаващи за всички, със специален акцент върху децата от маргинализирани или уязвими групи. За да улеснят този процес, те могат да използват интерактивния [Diversity+ он-лайн инструмент за оценка на приобщаването](#), базиран на Европейската рамка за качество на образованието и грижите за деца в ранна възраст, който има за цел да подпомогне служителите на ОГРДВ да оценят настоящите услуги и да ги най-вече да разберат нагледно конкретните, необходими стъпки, необходими за подобряване на тяхното предоставяне. Организациите, оценени като притежаващи "отличен" отпечатък на многообразието, получават сертификат, който вероятно ще повиши престижа на самата организация и ще насърчи други да поемат по подобен път.

3. След това заинтересованите организации ще определят подходящ специалист сред основните практикуващи специалисти с цел подобряване на управлението на човешките ресурси в областта на ОГРДВ, като по този начин се профилират ключовите знания, умения и нагласи, необходими за посрещане на индивидуалните и груповите нужди на децата от различни среди и със специални образователни потребности.

Ръководителят на училището ще насърчава възможностите за непрекъснато професионално развитие, така че тези лица да развият ключови знания, умения и нагласи, очертани в [Европейската компетентностна рамка на посланика на многообразието](#), чрез използване на специфични учебни ресурси, допълващи тази схема. Това неимоверно ще улесни международната разбираемост на компетенциите на специалистите, а оттам и тяхната мобилност в Европа.

4. [Сериозната игра за професионалисти в ОГРДВ](#) цели да използва практически казуси от практиката, за да формира нагласи и познания за различни стратегии за справяне с предизвикателства и конфликти, свързани с приобщаването на децата и семействата от различни общности. Учебните сценарии са изградени около често срещани ситуации, възникващи в ежедневието, свързани с дискриминация, расизъм, предразсъдъци и стереотипи. В играта професионалистите трябва да вземат решения и да преценят какви адекватни действия да предприемат, за да формират у децата разбиране, приемане и положително отношение към различията.

ANNEX 3: INSPIRING PRACTICES AND TOOLS TO SUPPORT THE ENHANCEMENT OF DIVERSITY INCLUSION IN ECEC

ОБЩИ РЕСУРСИ ЗА МНОГООБРАЗИЕТО И ПРИОБЩАВАНЕТО

	Video: Ubuntu in Tierlantuin	2017	Английски. и немски
Braunsteiner, M. &al.	A Perspective of Inclusion: Challenges for the Future	2018	Английски
Европейската комисия	Toolkit for inclusive early childhood education and care - Providing high quality education and care to all young children/ Инструментарииум за приобщаващо образование и грижи в ранна детска възраст - осигуряване на висококачествено образование и грижи за всички малки деца	2021	Английски
Европейската комисия	Strengthening the quality of early childhood education and care through inclusion	2020	Английски
Vandenbroeck, M., Lenaerts, K., & Beblavý, M.	Benefits of Early Childhood Education and Care and the conditions for obtaining them	2018	Английски
Vančíková, K., Porubský, Š., Šukolová, D., et al	Grasping the concept of inclusive school in Slovakia and England - Q study. In The New Educational Review	2021	Английски
Porubský, Š., Vančíková, K., Vaníková, T.	Possibilities and perspectives of inclusive education in Slovakia as a result of comparing historical development of two school educational systems. In ICERI 2017 : 10th international conference of education, research and innovation, 16.-18.11.2017, Seville : conference proceedings	2017	Английски

ПОВИШАВАНЕ НА ДОСТЪПНОСТТА НА ОГРДВ

Archambault, J. & al.	Early Childhood Education and Care Access for Children from Disadvantaged Backgrounds: Using a Framework to Guide Intervention	2019	Английски
CATCH	Reaching the "Hard-to-Reach" Families Investigating Research and Findings in Communities across the Globe (Includes practice recommendations)	2012	Английски
Daniel, S., Trikic, Z., Cortellesi G., and Kernan, M	What works guide: ECEC Play Hubs - a first step towards integration	2018	Английски
Европейската комисия, EPIC	Access to quality education for children with special educational needs	2019	Английски
Raes, A., Piessens, A., Willockx, D.	Flexibility in childcare	2020	Английски Немски и френски
Van Den Bosch, K. Artevelde University Vandenbroeck & al.	Feasibility study for upscaling: Providing Access to Childcare and Employment (PACE) Accessibility of Early Childhood Education and Care (ECEC) for children from ethnic minority and low-income families	2013	Английски
Vandekerckhove, A., Trikic, Z. et.al.	Manual for Diversification of Programs for Preschool Education	2013	Английски
/	Expanding Access to Early Childhood Programs	/	Английски

ПОВИШАВАНЕ НА ДОСТЪПНОСТТА НА ОГРДВ

<p>Kahanec, M., Petrasová, A., Rosinská, M., Rusnák, J., Rusnáková, J. & Sabo, R.</p>	<p>Analýza vstupného monitoring a hodnotenia cieľov, obsahu a aktivít realizovaných verejných politík vzhľadom k prístupnosti predprimárneho vzdelávania detí zo sociálne znevýhodneného prostredia. (Analysis of initial monitoring and evaluation of goals, content and activities of implemented public policies with regard to the accessibility of pre-primary education of children from socially disadvantaged backgrounds)</p>		<p>Словашки</p>
<p>Hall, R., Drál, P., Fridrichová, P., Hapalová, M., Lukáč, S., Miškolci, J. & Vančíková, K.</p>	<p>Learning makes sense project: The Analysis of Findings about the State of the Education System in Slovakia - Education openness, flexibility and permeability</p>	<p>2020</p>	<p>Английски</p>

Diversity + E- book

<p>България</p>	<p>Мултисензорна градина - Karin дом</p>		
	<p>Мултисензорна градина - Karin дом</p>		
	<p>Интеграция на ромските деца</p>		
	<p>Приобщаващо образование на деца със SON</p>		
	<p>Насърчаване на достъпа чрез премахване на данъците</p>		
<p>Република Чехия</p>	<p>Дни на адаптация</p>		
	<p>MŠ Sluníčko - Безопасност и растеж за всички деца</p>		
	<p>Методология за добър старт</p>		

ПОВИШАВАНЕ НА ДОСТЪПНОСТТА НА ОГРДВ

Италия	S.P.E.R.A. PROJECT – Open Educational and Recreational Spaces/ Отворени пространства за образование и отдиш		
	Prima Infanzia Social Club		
	Bambini: Dalla Periferia al Centro		
Словакия	Toy for Inclusion/Играчка за приобщаване DETSTVO DEŤOM		
Белгия	ELMER, Brussels - Open Doors and Open Minds		
	Family Support Workers/ Работници за семейна подкрепа		
	Neighbourhoods as mirrors to create diversity positive services/ Кварталите като огледала за създаване на положителни за многообразието услуги		
Хърватия	Smooth transition to primary school for Roma children/ Плавен преход към началното училище за ромските деца		

РЕСУРСИ В ПОДКРЕПА НА ПОВИШАВАНЕТО НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА РАБОТНАТА СИЛА НА ОГРДВ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ В МНОГОООБРАЗИЕТО

Bonetti, S.	The early years workforce: A fragmented picture	2018	Английски
Hostyn I., Mäkitalo, A-R., et al.	ProuD! Pedagogical, Reflective, Orgulous and Useable Documenting!	2017	Английски
ISSA&DECET	Diversity and Social Inclusion - Exploring Competences for Professional Practice in Early Childhood Education and Care	2011	Английски
ERASMUS+ СОЦИАЛНО ПРИОБЩАВАНЕ, ОБРАЗОВАНИЕ И ГРАДСКА ПОЛИТИКА ЗА МАЛКИ ДЕЦА Проект	Social Inclusion, Education And Urban Policy For Young Children	2019	Английски
Fatherhood Institute/Институт Бащинство	Men in Childcare	2015	Английски
Karlsudd, P.	Promoting Diversity and Belonging: Preschool Staff's Perspective on Inclusive Factors in the Swedish Preschool		Английски
Miller. A.	Creating Effective Professional Learning Communities	2020	Английски
Sharmahd N., & al.	Transforming European ECEC services and primary schools into professional learning communities Drivers, barriers and ways forward : analytical report	2017	Английски
Slot,P. &al.	Integrative report: Professionals and organizations Includes competences of professionals and practice recommendations	2019	Английски

RESOURCES SUPPORTING THE UPSKILLING OF ECEC WORKFORCE TOWARDS DIVERSITY INCLUSION

Slot,P. &al/ISOTIS	The role of professionals in promoting diversity and inclusiveness	2019	Английски
VVOB Education for Development	GRP4ECE Toolkit: Gender-Responsive Pedagogy for Early Childhood Education, a Toolkit for Teachers and School Leaders	2019	Английски
Farkas, Z., Melikantová, P., Minyová, M., Mušinka, A.	No child left behind? Study on Early Childhood Development (ECD) and Early Childhood Education and Care (ECEC) interventions (with focus on the Hungarian-Slovak border area)	2020	Английски
Diversity + E- book			
България	Активно приобщаване в системата на предучилищното образование		
Република Чехия	The Good Start Methodology		
Нидерландия	Kinderdam - Building a Democratic Community/Изграждане на демократична общност		
Великобритания	MITEY - Men In The Early Years		
Хърватия	Professional Learning Communities for quality and diversity/ Професионални учебни общности за качество и многообразие		

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРИОБЩАВАЩИ КЪМ МНОГООБРАЗИЕТО УЧЕБНИ ПРОГРАМИ ЗА ОГРДВ

Aguiar,C. & Silva,S.C. (ed.)	ISOTIS: Case studies on curriculum, pedagogy, and social climate interventions tackling inequalities	2018	Английски
Australian Human Rights Commission/ Австралийска комисия по правата на човека	Building belonging: A toolkit for early childhood educators on cultural diversity and responding to prejudice	2016	Английски
Cortellesi, G. et al.	TOY FOR INCLUSION TOOLKIT	2018	Английски
Esquivel,K.	THE ROLE OF EQUITY AND DIVERSITY IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION An Open Educational Resources Publication by College of the Canyons	2020	Английски
Head Start/ Early Childhood Learning Center/ Център за ранно детско обучение	Teacher Time Center	2021	Английски
Inclusion & diversity service Ireland	Together towards inclusion PRE-SCHOOL TOOLKIT FOR DIVERSITY	2010	Английски
Manning, K.	Incorporating equity and inclusion in early childhood curriculum	2021	Английски
NAYEC	Recommendations for ECEC educators		
Парапросориу,N. &al.	Toolkit for Day Care Centers "Young Refugee Children in Greek Early Childhood Day Care Centers" (booklet and activity cards)	2020	Английски Гръцки
Trikic,Z &Stelakis, N. (ed.)	Building Bridges: Bridging the Gap - Supporting wellbeing, learning, development and integration of young refugee and migrant children	2020	Английски Гръцки

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРИОБЩАВАЩИ КЪМ МНОГООБРАЗИЕТО УЧЕБНИ ПРОГРАМИ ЗА ОГРДВ

Trikic, Z	Building Opportunities in Early Childhood from the Start - A Teacher's Guide to Good Practices in Inclusive Early Childhood Services	2012	Английски
Turner, M. and Morgan, A.	Opening eyes onto inclusion and diversity in early childhood education		Английски
UNESCO Bankok	Embracing diversity toolkit for creating inclusive, learning-friendly environments		
Diversity + E- book			
България	Мултисензорна градина - Karin дом		
	Приобщаващо обучение на деца със SEN		
Република Чехия	Adaptation days		
	MŠ Sluníčko - Safety and Growth for All Children		
Италия	ARTLUDIK		
	LIBELA'		
	Associazione Genitori Scuola Di Donato		
Словакия	AFLATOT		
	DETSTVO DEŤOM		
Нидерландия	The Language Friendly Schools		
	KindeRdam - Building a Democratic Community/ Изграждане на демократична общност		
	LUDENS Day Care Center		

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРИОБЩАВАЩИ КЪМ МНОГООБРАЗИЕТО УЧЕБНИ ПРОГРАМИ ЗА ОГРДВ

Великобритания	Schools Out		
Германия	Bridging Diversity: An Early Years Programme		
Словения	Public kindergarten Ringeraja		

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ПОДХОДИТЕ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО В ОГРДВ

Калифорния Грижа за детето/Child care	Quality Inclusive Child Care Checklist		Английски
Diversity+ Project	Diversity + Charter		Английски , италиански , словаш
European Agency for Special Needs and Inclusive Education/ Европейска агенция за специални нужди и приобщаващо образование	INCLUSIVE EARLY CHILDHOOD EDUCATION ENVIRONMENT SELF-REFLECTION TOOL	2017	Английски
ISSA	Competent Educators of the 21st Century: Principles of Quality Pedagogy		Английски Ромски Руски, Испански, Френски
KIDSactive National Development Division	All of Us Inclusion Checklist for Settings		Английски
New Jersey Council on Developmental Disabilities New Jersey Coalition for Inclusive Education	Quality Indicators for Effective Inclusive Education Guidebook		Английски
SEQUENCES – Self and external Evaluation of QUality in EUrope to Nourish Childhood Education Services	Toolkit for the self and external evaluation of early childhood education and care provision Additional documents in different languages	2019	Английски
Schuman, H.	Self- and Peer Evaluation in Inclusive ECEC Settings	2017	Английски
UNC	EARLY CARE AND EDUCATION ENVIRONMENT INDICATORS AND ELEMENTS OF HIGH-QUALITY INCLUSION	2020	Английски
Университетът Calgary	Inclusive Teaching Checklist	2012	Английски

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ПОДХОДИТЕ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО В ОГРДВ

Diversity + E- book

Италия	Bambini: Dalla Periferia al Centro		
Нидерландия	LUDENS Day Care Center		
Великобритания	MITEY - Men In The Early Years		
	Rights Respecting Schools UNICEF UK Award		
	Schools Out		
Белгия	ELMER, Brussels - Open Doors and Open Minds		
Германия	Преодоляване на многообразието: Програма за ранно детство		

УПРАВЛЕНИЕ НА МНОГООБРАЗИЕТО И ПРИОБЩАВАНЕТО В ОГРДВ

Blevins, D. &al	Start with Equity: From the Early Years to the Early Grades/ Започнете със справедливостта: От ранните години до началните класове	2021	Английски
Diversity in Early Childhood Education and Training (DE-CET)/ Многообразие в образованието и обучението в ранна детска възраст	Making sense of good practice	2007	Английски
Ceneter for great teachers and leaders	Insights on Diversifying the Educator Workforce: Data Tool for Practitioners		Английски
Open, Learn, Create// Отвори, Научи, Създай	2 Whole school approaches		Английски
OECD	Building a High-Quality Early Childhood Education and Care Workforce : Starting Strong Survey: Chapter 4. Leadership and management in early childhood education and care centres	2018	Английски
Stier, J. &al.	Diversity management in pre-schools using a critical incident approach	2012	Английски
Van Keulen, A., and Vandekerckhove, A., et al.	European Quality Framework: 5 Steps to Quality	2017	Английски, Dutch
Young Fail, Erasmus+	A WHOLE SCHOOL APPROACH to Tackling Early School Leaving		Английски

УПРАВЛЕНИЕ НА МНОГООБРАЗИЕТО И ПРИОБЩАВАНЕТО В ОГРДВ

Diversity + E- book

България	Активно приобщаване в системата на предучилищното образование		
	Насърчаване на достъпа чрез премахване на данъците		
	Модел на предучилищна интеграция на деца със специални потребности		
Италия	Prima Infanzia Social Club		
	Associazione Genitori Scuola Di Donato		
Словакия	Toy for Inclusion		
	AFLATOT		
Обединено кралство	Rights Respecting Schools UNICEF UK Award		
Белгия	Neighbourhoods as mirrors to create diversity positive services/ Кварталите като огледала за създаване на положителни за многообразието услуги		
Хърватия	Smooth transition to primary school for Roma children/Плавен преход към началното училище за ромски деца		
Словения	Public kindergarten Ringeraja/ Обществена детска градина		

DIVERSITY

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.